2021: ఏపీ హైకోర్టు:13159

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

డబ్ల్యు.పి.నెం.12609 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

1. ఎస్.గోవింద స్వామి, స్వర్గీయ శ్రీశ్రీశ్రీ వీరభోగ వసంత వేంకటేశ్వరస్వామివారు, సుమారు 14 సంవత్సరాలు, మైనర్, ఆయన తల్లి Rep.by మరియు సహజ సంరక్షకుడు శ్రీమతి ఎస్.మారుతి మహాలక్ష్మి, శ్రీ మద్విరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి మఠం, కంది మల్లాయపల్లి గ్రామం, బ్రహ్మంగారి మఠం మండలం, వైఎస్ఆర్ కడప జిల్లా.

శ్రీమతి ఎస్.మారుతి మహాలక్ష్మి, స్వర్గీయ శ్రీశ్రీశ్రీ వీరభోగ వసంత వేంకటేశ్వరస్వామివారు, సుమారు 40 సంవత్సరాలు, శ్రీ మద్విరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి మఠం, కంది మల్లాయపల్లి గ్రామం, బ్రహ్మంగారిమఠం మండలం, వైఎస్ఆర్ కడప జిల్లా.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర Rep.by రెవెన్యూ, సచివాలయ భవనాలు, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. దేవాదాయశాఖ ప్రత్యేక కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక పరిషత్, Rep.by దాని సభ్య కార్యదర్శి, ఓ/ఓ. దేవాదాయశాఖ కమిషనర్, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

4. దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్, కడప, వైఎస్సార్ కడప జిల్లా.

5. దేవాదాయశాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్, కర్నూలు జిల్లా

6. దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువరించిన తేదీ : 16-07-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలను మార్క్ చేయవచ్చా : లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు:

3. ప్రభువు న్యాయమైన ప్రతిని చూడాలనుకుంటున్నాడా : అవును/కాదు తీర్పు?

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

డబ్ల్యు.పి.నెం.12609 ఆఫ్ 2021

తేది: 16-07-2021

1. ఎస్.గోవింద స్వామి, స్వర్గీయ శ్రీశ్రీశ్రీ వీరభోగ వసంత వేంకటేశ్వరస్వామివారు, సుమారు 14 సంవత్సరాలు, మైనర్, ఆయన తల్లి Rep.by మరియు సహజ సంరక్షకుడు శ్రీమతి ఎస్.మారుతి మహాలక్ష్మి, శ్రీ మద్విరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి మఠం, కంది మల్లాయపల్లి గ్రామం, బ్రహ్మంగారి మఠం మండలం, వైఎస్ఆర్ కడప జిల్లా.

శ్రీమతి ఎస్.మారుతి మహాలక్ష్మి, స్వర్గీయ శ్రీశ్రీశ్రీ వీరభోగ వసంత వేంకటేశ్వరస్వామివారు, సుమారు 40 సంవత్సరాలు, శ్రీ మద్విరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి మఠం, కంది మల్లాయపల్లి గ్రామం, బ్రహ్మంగారిమఠం మండలం, వైఎస్ఆర్ కడప జిల్లా.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర Rep.by రెవెన్యూ, సచివాలయ భవనాలు, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. దేవాదాయశాఖ ప్రత్యేక కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక పరిషత్, Rep.by దాని సభ్య కార్యదర్శి, ఓ/ఓ. దేవాదాయశాఖ కమిషనర్, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

4. దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్, కడప, వైఎస్సార్ కడప జిల్లా.

5. దేవాదాయశాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్, కర్నూలు జిల్లా

6. దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా.

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది : ఎం.పిచ్చయ్య

1 నుంచి 6 వరకు ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది : దేవాదాయ శాఖకు జీపీ

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెం.12609 ఆఫ్ 2021

ఆర్డర్:

శ్రీ మద్విరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి మఠం మధ్యంతర నిర్వహణ (ఇక్కడ "మఠం" అని పిలువబడుతుంది) ఈ న్యాయస్థానం ముందు వివాదానికి సంబంధించిన అంశం.

2. రెండో పిటిషనర్ మఠానికి చెందిన 11 వ పీఠాధిపతి సతీమణి. ఆయన 08.05.2021 న కన్నుమూశారు. 10.11.2018 న ఉరితీసిన వీలునామా ద్వారా పీఠాధిపతిగా నియమించే వ్యక్తిగా మొదటి పిటిషనర్ అయిన తన పెద్ద కుమారుడిని ఆమె దివంగత భర్త నామినేట్ చేశారని రెండవ పిటిషనర్ కేసు. మొదటి పిటిషనర్ ఇంకా మైనర్ కావడంతో మొదటి పిటిషనర్ మెజారిటీ సాధించే వరకు రెండో పిటిషనర్ తాత్కాలిక పీఠాధిపతిగా ఉండాలని వీలునామాలో పేర్కొన్నారు. చనిపోయిన పీఠాధిపతి 01.10.2010 న మొదటి పిటిషనర్ ను తన వారసుడిగా నామినేట్ చేసి, అదే రోజు ఆ నామినేషన్ ను సర్టిఫికేట్ ఆఫ్ పోస్టింగ్ కింద పంపిన లేఖ ద్వారా ధార్మిక పరిషత్ కు తెలియజేశారని పిటిషనర్ల వాదన. 10.11.2018 నాటి వీలునామా ప్రకారం మొదటి పిటిషనర్ ను శాశ్వత పీఠాధిపతిగా, రెండో పిటిషనర్ ను తాత్కాలిక పీఠాధిపతిగా నామినేట్ చేసిన విషయాన్ని కూడా ధార్మిక పరిషత్ కు తెలియజేశారు.

దేవాదాయశాఖలోని సెక్షన్ 52 ప్రకారం కడప దేవాదాయ శాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ను దేవాదాయ శాఖ సహాయ కమిషనర్ గా నియమిస్తూ దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ను నియమిస్తూ 12.06.2021 న ఆర్సీ నెం.డీపీసీఈఎల్/సీఓఈ-25030(31)/152021 ప్రొసీడింగ్స్ జారీ చేశారని పిటిషనర్లు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

4. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 ప్రకారం తగిన వ్యక్తిని నియమించాలని నిర్ణయం తీసుకున్న ధార్మిక పరిషత్ ప్రొసీడింగ్స్, ఆంధ్రప్రదేశ్ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ ధార్మిక సంస్థలు, దేవాదాయ పరిషత్ నిబంధనలు 2009 (ఇక్కడ ధార్మిక పరిషత్ నిబంధనలు అని పిలుస్తారు) నుంచి ప్రభుత్వ ఎండోమెంట్స్ ప్లీడర్ లిఖితపూర్వక ఆదేశాలను సమర్పించారు.

5. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఎం.పిచ్చయ్య గారు లిఖితపూర్వక ఆదేశాలు, పత్రాలను, ధార్మిక పరిషత్ ప్రొసీడింగ్స్ను పరిశీలించి 12.06.2021 నాటి ఉత్తర్వులను, ధార్మిక పరిషత్ ప్రొసీడింగ్స్ను ఈ క్రింది కారణాలతో ఆమోదించారు.

1) దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 కింది కారణాల వల్ల ప్రస్తుత కేసుకు వర్తించదు.

ఎ) దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 తాత్కాలిక ఖాళీ లేదా తాత్కాలిక ఖాళీలో వారసత్వ హక్కుకు సంబంధించి వివాదం ఉన్న చోట లేదా పీఠాధిపతి మైనర్గా ఉండి సరైన సంరక్షకుడు లేనప్పుడు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. మునుపటి పీఠాధిపతి మరణం శాశ్వత ఖాళీని సృష్టించిందని, మొదటి పిటిషనర్ తల్లి అయిన రెండవ పిటిషనర్ మెజారిటీ సాధించే వరకు మొదటి పిటిషనర్ కు సంరక్షకుడిగా వ్యవహరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నందున ప్రస్తుత కేసులో అలాంటి పరిస్థితులు తలెత్తవని ఆయన వాదించారు. బి) వారసత్వానికి సంబంధించిన వివాదం శాశ్వత ఖాళీకి సంబంధించినది కాదు మరియు తాత్కాలిక ఖాళీకి సంబంధించినది మాత్రమే.

2) ధార్మిక పరిషత్తు నిబంధనల్లోని రూల్ 13 నుంచి 22 వరకు ధార్మిక పరిషత్ సమావేశం నిర్వహించే విధానాన్ని నిర్దేశించింది. ఈ నిబంధనల ప్రకారం ధార్మిక పరిషత్ సభ్యులకు నోటీసులు పంపడంతో పాటు సమావేశంలో చర్చించాల్సిన అంశాలను నిర్దేశిస్తూ ఎజెండాను రూపొందించాల్సి ఉంటుంది.

6. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అలాంటి సమావేశం ఏర్పాటు చేయలేదని, సమావేశం లేకుండానే సంతకం చేసినందున ధార్మిక పరిషత్ నిర్ణయాన్ని అంగీకరించలేమని స్పష్టం చేశారు. ధార్మిక పరిషత్ రూల్స్ లోని రూల్ 23 ప్రకారం ధార్మిక పరిషత్ సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవంగా తీసుకున్న నిర్ణయమైతే తీర్మానం ద్వారా నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. ప్రస్తుత కేసులో ప్రతివాదుల ప్రకారం కూడా ధార్మిక పరిషత్ లో నలుగురు సభ్యులున్నారు. అయితే తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కార్యనిర్వహణాధికారి సర్క్యులేషన్ ద్వారా దాఖలు చేసిన నోటుపై సంతకం చేయలేదు.

కార్యనిర్వహణాధికారి ఆమోదం లేకపోవడంతో, తీర్మానంపై ఆయన సంతకం ద్వారా, ఏకగ్రీవ నిర్ణయం యొక్క ఆవశ్యకతను పాటించలేదు.

7. ధార్మిక పరిషత్ సభ్యులు ఏకాభిప్రాయం కుదరని పక్షంలో అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

8. ధార్మిక పరిషత్ సభ్యుల్లో ఒకరిని స్పెషల్ కమిషనర్గా చూపిస్తారు. దేవాదాయ చట్టాన్ని చదివితే దేవాదాయ చట్టంలో స్పెషల్ కమిషనర్ హోదా లేదని తెలుస్తుంది. సెక్షన్ 2(6)లో పేర్కొన్న విధంగా కమిషనర్ నిర్వచనంలో ప్రత్యేక కమిషనర్ ఉండరు. ఈ పరిస్థితుల్లో ధార్మిక పరిషత్ తరఫున ప్రత్యేక కమిషనర్ 12.06.2021 న జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లో ధార్మిక పరిషత్ నిబంధనలకు పొంతన లేదు.

9. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది ఎం.పిచ్చయ్య పైన పేర్కొన్న అన్ని కారణాల వల్ల విచారణను వాయిదా వేయాల్సి ఉంటుందని వాదించారు.

10. దేవాదాయశాఖ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ లిఖితపూర్వక ఆదేశాలను, ధార్మిక పరిషత్ ప్రొసీడింగ్స్ ను కూడా దాఖలు చేశారు, దాని ఆధారంగానే ఈ ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. మఠం పీఠాధిపతి పదవి వారసత్వానికి సంబంధించి మరణించిన పీఠాధిపతి కుటుంబ సభ్యుల మధ్య తలెత్తిన వివాదాల కారణంగా దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 ప్రకారం చర్యలు ప్రారంభించామని ఆమె పేర్కొన్నారు. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 ప్రకారం వారసత్వాన్ని నిర్ణయించే వరకు తాత్కాలిక చర్యగా అర్హులైన వ్యక్తిని నియమించాలని స్పష్టంగా ఉంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ధార్మిక పరిషత్ నిర్ణయం అధికార పరిధి లేనిదిగా, క్రమరహితంగా ఉందని భావించలేం.

11. ధార్మిక పరిషత్తు నిబంధనల్లోని రూల్ 4 ప్రకారం ధార్మిక పరిషత్ చైర్మన్ ఈ అంశంపై సమావేశం కావడానికి లేదా నిర్ణయం తీసుకోవడానికి సమయం లేనప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి అనుమతిస్తుంది. గౌరవ దేవాదాయ శాఖ మంత్రి ధార్మిక పరిషత్ కార్యకలాపాల్లో పాల్గొన్నందున, ధార్మిక పరిషత్ కార్యకలాపాలు నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేకపోయినా, చైర్మన్ హాజరు ధర్మిక పరిషత్ నిబంధనల్లోని రూల్ 4 ప్రకారం తీర్మానాన్ని కాపాడుతుందని ఆమె పేర్కొన్నారు.

12. టీటీడీ కార్యనిర్వహణాధికారి నుంచి టెలిఫోన్ ఆమోదం లభించిందని, అందువల్ల ఈ నిర్ణయంలో ఏకాభిప్రాయం లేదని చెప్పలేమన్నారు. ప్రత్యామ్నాయంగా తీర్మానంపై సంతకం చేసిన సభ్యులందరూ ఒకే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసినందున, దీనిని ధార్మిక పరిషత్ ఏకగ్రీవ నిర్ణయంగా పరిగణించాల్సి ఉంటుందని, సభ్యుల్లో ఒకరి ఆమోదం లేదా సంతకం లేకపోవడం సభ్యుల మధ్య ఏకాభిప్రాయం లేని పరిస్థితిగా పరిగణించలేమని ఆమె పేర్కొన్నారు.

కోర్టు పరిశీలన:

13. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఎం.పిచ్చయ్య వాదనలు రెండు విధాలుగా ఉన్నాయి. మొదటిది, మఠం నిర్వహణకు ఏర్పాటు చేయడానికి ధార్మిక పరిషత్ కు సెక్షన్ 52 అందుబాటులో లేదు, రెండవది, ధార్మిక పరిషత్ కు అటువంటి అధికారం ఉన్నప్పటికీ, అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించిన విధానం చట్టం మరియు ధార్మిక పరిషత్ నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదు.

14. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది ఎం.పిచ్చయ్య వాదనలు వినిపిస్తూ దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 తాత్కాలిక ఖాళీ కేసుకు మాత్రమే వర్తిస్తుందని, శాశ్వత ఖాళీ విషయంలో వర్తింపజేయలేమని వాదించారు.

15. ఆంధ్రప్రదేశ్ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ రిలీజియస్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అండ్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్ 1987 లోని 5 వ అధ్యాయంలో మఠాలు, వాటికి సంబంధించిన ప్రత్యేక ఎండోమెంట్లకు సంబంధించిన నిబంధనలు ఉన్నాయి. సెక్షన్ 53 ప్రకారం పీఠాధిపతి కార్యాలయంలో శాశ్వత ఖాళీలను భర్తీ చేస్తారు. సెక్షన్ 54 ప్రకారం సిట్టింగ్ పీఠాధిపతి తన వారసుడిని నామినేట్ చేయవచ్చని, ఆ నామినేషన్ను నామినేషన్ వేసిన 90 రోజుల్లోగా ధార్మిక పరిషత్కు తెలియజేయాలని పేర్కొంది. ధార్మిక పరిషత్ గుర్తింపు పొందే వరకు అటువంటి నామినేషన్ పూర్తి చేయరాదని షరతు విధించింది. తాత్కాలిక ఖాళీ ఉన్న చోట లేదా అటువంటి పదవికి వారసత్వ హక్కుకు సంబంధించి వివాదం ఉన్న చోట, పీఠాధిపతిని నియమించే వరకు ధార్మిక పరిషత్ మఠం నిర్వహణకు ఏర్పాట్లు చేయవచ్చు.

16. సెక్షన్ 52లోని భాష తాత్కాలిక ఖాళీ ఉన్న పరిస్థితికి మాత్రమే పరిమితం కాదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 52 లో "అటువంటి పదవికి వారసత్వ హక్కుకు సంబంధించి వివాదం ఉంది" అనే పదాలు, శాశ్వత ఖాళీలో పీఠాధిపతి కార్యాలయానికి వారసత్వం వివాదంలో ఉన్న మఠం పరిపాలనలో ఏర్పాటు చేసే అధికారం ధార్మిక పరిషత్తుకు ఉందని స్పష్టంగా చూపిస్తుంది.

17. పిటిషనర్లు, ప్రతివాదులు కోర్టు ముందు ఉంచిన పత్రాలను పరిశీలిస్తే శ్రీ మద్విరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి మఠం పీఠానికి వారసత్వం విషయంలో వివాదం ఉందని తెలుస్తుంది. 10.11.2018 నాటి వీలునామా ప్రకారం మరణించిన పీఠాధిపతి తన వారసుడిగా నామినేట్ చేసిన వ్యక్తి మొదటి పిటిషనర్ అని, అలాంటి వీలునామాను, మరణించిన పీఠాధిపతి చేసిన నామినేషన్ ను కూడా ధార్మిక పరిషత్ కు తెలియజేశారని పిటిషనర్లు ఒకవైపు వాదిస్తున్నారు. మరోవైపు మృత పీఠాధిపతి మొదటి భార్య పిల్లలు కూడా మఠం పీఠాధిపతి కార్యాలయానికి హక్కులు కల్పిస్తున్నారు. 2వ ప్రతివాది యొక్క ప్రొసీడింగ్స్ మరియు ధార్మిక పరిషత్ యొక్క ప్రొసీడింగ్స్ ను ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ఇప్పుడు ఈ కోర్టు ముందు ఉంచారు, ఈ వివాదాలు చట్టంలోని సెక్షన్ 52 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి కారణమని పేర్కొనాలి. అటువంటి పరిస్థితిలో, అధికార వినియోగం అధికార పరిధి లేకుండా ఉందని చెప్పలేము.

18. నిర్ణయ ప్రక్రియలో విధానపరమైన లోపాలపై పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఎం.పిచ్చయ్య వాదన ఏమిటంటే, ధార్మిక పరిషత్ నిబంధనలు, ధార్మిక పరిషత్ ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ముందు ఒక సమావేశం నిర్వహించాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రస్తుత కేసులో ఎలాంటి సమావేశం జరగలేదని, కేవలం ధార్మిక పరిషత్ సభ్యుల సంతకాలు మాత్రమే తీసుకున్నట్లు కనిపిస్తోందని, ఇది ధార్మిక పరిషత్ నిబంధనల్లోని రూల్ 13, రూల్ 22 ప్రకారం నిర్దేశించిన ప్రక్రియను ఉల్లంఘించడమేనని ఆయన వాదించారు. రూల్ 23ను వర్తింపజేయాల్సి ఉన్నా తీర్మానం ధార్మిక పరిషత్ ఏకగ్రీవ తీర్మానంగా ఉండాలని, ప్రస్తుత కేసులో టీటీడీ కార్యనిర్వహణాధికారి తీర్మానంపై సంతకం చేయలేదని, అందువల్ల ఏకగ్రీవ తీర్మానం లేదని వాదించారు. ధార్మిక పరిషత్ సభ్యుడిగా ఉన్న దేవాదాయశాఖ కమిషనర్, కమిషనర్ స్థానంలో

స్పెషల్ కమిషనర్ గా నియమితులైన వ్యక్తిని నియమించడానికి వీల్లేదన్నది అనుబంధ అభ్యంతరం.

19. ధార్మిక పరిషత్ ఏర్పాటుకు వీలు కల్పించే చట్టంలోని సెక్షన్ 152 ఇలా ఉంది.

(1) ఈ క్రింది సభ్యులతో కూడిన రాష్ట్రానికి 'ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక పరిషత్తు'లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా ప్రభుత్వం ఈ క్రింది వాటిని కలిగి ఉంటుంది, అవి:-

1) చైర్మన్ గా ఉండే దేవాదాయ శాఖ మంత్రి;

2) ధార్మిక, ధార్మిక సంస్థలు, దేవాదాయ శాఖలకు ఇన్ చార్జిగా ఉన్న రెవెన్యూ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ/సెక్రటరీ;

3) సభ్య కార్యదర్శిగా ఉండే దేవాదాయశాఖ కమిషనర్;

4. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కార్యనిర్వహణాధికారి;

సెక్షన్ 6(ఎ)(1), (2), సెక్షన్ 6(బి)(ఐ), (2), సెక్షన్ 6(సి)(1), (2), సెక్షన్ 6(సి)(ఐ), (2) నుంచి ట్రస్టీల బోర్డుల చైర్మన్ల నుంచి ఒక్కొక్కరు చొప్పున, సెక్షన్ 6(డి) కింద ప్రచురించిన ఇద్దరు మఠాధిపతుల నుంచి ఒక్కొక్కరు;

(vi) ప్రభుత్వ విశ్రాంత సీనియర్ అధికారి, ఒక భక్త హిందువు మరియు హిందూ దేవాలయ వ్యవస్థను మెరుగుపరచడంలో అనుభవం మరియు నిబద్ధత కలిగిన వ్యక్తిని ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తుంది;

(vii) దేవాదాయ శాఖ యొక్క రిటైర్డ్ సీనియర్ అధికారి

(viii) భక్తిగల హిందువు మరియు హిందూ దేవాలయ వ్యవస్థను మెరుగుపరచడానికి నిబద్ధత కలిగిన హైకోర్టు విశ్రాంత న్యాయమూర్తి;

(ix) 62 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ వయస్సు గల న్యాయ నిపుణుడు/ న్యాయవాది, ఒక భక్తిగల హిందువు మరియు అనుభవం మరియు హిందూ దేవాలయ వ్యవస్థను మెరుగుపరచడానికి నిబద్ధత కలిగి ఉంటారు.

(x) వివిధ ఎండోమెంట్లు, ధార్మిక మరియు హిందూ ధార్మిక సంస్థల స్థాపన, నిర్వహణ మరియు మద్దతు యొక్క ట్రాక్ రికార్డ్ ఉన్న ఇద్దరు ప్రముఖ దాతలను ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తుంది;

(11) ఇద్దరు ఆగమ పండితులను ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తుంది.

(xii) ఒక చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్, ఒక భక్త హిందువు మరియు హిందూ దేవాలయ వ్యవస్థను మెరుగుపరచడానికి నిబద్ధత కలిగి ఉన్నాడు, అతను ప్రభుత్వంచే నామినేట్ చేయబడతాడు.

(2) సంప్రదింపుల ఉద్దేశ్యం కొరకు, పరిషత్ తన పరిశీలనలో ఉన్న ఏదైనా అంశంపై అనుభవం మరియు ప్రత్యేక పరిజ్ఞానం ఉన్న ఏ వ్యక్తినైనా తన సమావేశాలకు హాజరు కావడానికి ఆహ్వానించవచ్చు మరియు అటువంటి ప్రతి వ్యక్తి నిర్దేశించిన అలవెన్సులకు అర్హులు.

(3) ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక పరిషత్ సభ్యుల అధికారాలు, విధులు, పదవీకాలం మొదలైనవి నిర్దేశించిన విధంగా ఉండాలి.

(4) ప్రభుత్వం తన అధికారాలను, విధులను ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక పరిషత్ కు అప్పగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయవచ్చు.

20. ధర్మిక పరిషత్తులో ప్రస్తుతం సెక్షన్ 152 (1) (1) నుంచి (4) వరకు పేర్కొన్న దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ సహా నలుగురు అధికారిక సభ్యులు మాత్రమే ఉన్నారని ప్రభుత్వ ప్లీడర్ సమర్పించిన ధార్మిక పరిషత్ ప్రొసీడింగ్స్ తెలియజేస్తున్నాయి. దేవాదాయ చట్టం ప్రకారం స్పెషల్ కమిషనర్ హోదా ఇచ్చిన వ్యక్తిని 'కమిషనర్'తో పోల్చవచ్చా అనేది వివాదం.

21. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 3(1) ప్రకారం దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ను నియమించాలి. "కమిషనర్" యొక్క నిర్వచనం సెక్షన్ 2 (6) లో ఉంది: "కమిషనర్ అంటే సెక్షన్ 3 యొక్క సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నియమించబడిన కమిషనర్ మరియు అదనపు కమిషనర్ మరియు

సెక్షన్ 3 యొక్క సబ్ సెక్షన్ (5) లో పేర్కొన్న విధంగా ఏదైనా ధార్మిక లేదా మత సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు సంబంధించి ఏదైనా ధార్మిక లేదా మత సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు సంబంధించి ప్రస్తుతానికి అధికారాలను ఉపయోగించి విధులు నిర్వహించే ప్రతి అధికారిని కలిగి ఉంటారు.

22. ఈ నిబంధనను పరిశీలిస్తే చట్టంలోని సబ్ సెక్షన్ 3(1) కింద నియమితులైన కమిషనర్, అడిషనల్ కమిషనర్ మాత్రమే దేవాదాయశాఖ కమిషనర్గా నియమితులవుతారు.

23. ఇదే నిర్వచనం ప్రకారం, చట్టం లేదా దాని కింద రూపొందించిన నిబంధనల ప్రకారం కమిషనర్ యొక్క అధికారాలను ఉపయోగించి విధులు నిర్వహించే అధికారులందరినీ "కమిషనర్" గా పరిగణించవచ్చని ఎండోమెంట్ కోసం ప్రభుత్వ ప్లీడర్ సమర్పించాలి. ప్రత్యేక కమిషనర్ అన్ని అధికారాలను వినియోగించి కమిషనర్ విధులు నిర్వర్తిస్తున్నందున పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది ఎం.పిచ్చయ్య వాదనను అంగీకరించలేమని ఆమె వాదించారు.

24. ప్రభుత్వ ప్లీడరు వాదన మొదట ఆకర్షణీయంగా కనిపించినప్పటికీ, ప్రత్యేక కమిషనర్ కు కమిషనర్ అధికారాలను కట్టబెట్టే ప్రభుత్వం లేదా చట్టబద్ధమైన అథారిటీ విచారణ జరిగితే తప్ప, చట్టం ప్రకారం ప్రత్యేక కమిషనర్ ను కమిషనర్ గా పరిగణించాలనే వాదనను అంగీకరించడం కష్టమని గుర్తుంచుకోవాలి. ఏదేమైనా, ఈ సమస్య మమ్మల్ని నిర్బంధించాల్సిన అవసరం లేదు మరియు ఈ క్రింది కారణాల వల్ల ఈ సమస్యను తెరిచి ఉంచారు. ధార్మిక పరిషత్ తీర్మానంపై ధార్మిక పరిషత్ ప్రత్యేక కమిషనర్ సహా ప్రస్తుత నలుగురు సభ్యుల్లో ముగ్గురు సంతకాలు చేశారు. శ్రీ ఎం.పిచ్చయ్య గారి వాదనను అంగీకరించవలసి వస్తే, దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ పదవిలో ఉన్న వ్యక్తి లేరని, ధార్మిక పరిషత్ లో గౌరవ దేవాదాయ శాఖ మంత్రి, ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కార్యనిర్వహణాధికారి అనే ముగ్గురు సభ్యులు మాత్రమే ఉన్నారని, ధార్మిక పరిషత్ లోని మిగిలిన సభ్యులందరూ ఆమోదించారో లేదో ఈ కోర్టు చూడాల్సి ఉంటుంది. తీర్మానం.. అటువంటి పరిస్థితిలో కమిషనర్ గా వ్యవహరించే స్పెషల్ కమిషనర్ సంతకం వర్తించకపోవచ్చు.

25. ధార్మిక పరిషత్ రూల్స్ లోని రూల్ 13 నుంచి రూల్ 22 వరకు ధార్మిక పరిషత్ ఏ విధానం కింద సమావేశం కావాలో, నిర్ణయాలు తీసుకోవాల్సిన విధానాన్ని నిర్దేశించింది. అయితే ధార్మిక పరిషత్తు నిబంధనల్లోని రూల్ 23 ప్రకారం సర్క్యులేషస్ ద్వారా తీర్మానం ద్వారా ధార్మిక పరిషత్ నిర్ణయం తీసుకున్నారని ప్రభుత్వ ప్లీడర్ వాదించినందున ఈ నిబంధనలు ఏవీ ప్రస్తుత కేసుకు వర్తించవు. అధికారిక సమావేశం ఏర్పాటు కోసం వేచి చూడకుండా ధార్మిక పరిషత్ నుంచి తక్షణ ప్రతిస్పందన అవసరమైన చోట సర్క్యులేషస్ ద్వారా ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించడానికి ఈ నియమం వీలు కల్పిస్తుంది. ఆ రూల్ ఇలా ఉంది.

(i) చైర్మస్ అత్యవసర పరిస్థితుల్లో, సభ్యుల మధ్య రికార్డులను సర్క్యులేట్ చేయడం ద్వారా సభ్యుల అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోవచ్చు మరియు ఏకాభిప్రాయం కుదిరితే, నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. అటువంటి సర్క్యులేషస్ సమయంలో సభ్యుల మధ్య అభిప్రాయ భేదాలు ఉంటే, ఆ విషయాన్ని దాని కోసం ఏర్పాటు చేసిన అత్యవసర సమావేశంలో పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు.

(2) ఏకగ్రీవ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లయితే, దానిని ధృవీకరణ కోసం ధార్మిక పరిషత్ తదుపరి సమావేశం ముందు ఉంచాలి.

26. రూల్ 23 కింద సర్క్యులేషస్ ద్వారా చేసిన తీర్మానం అత్యవసర చర్య కాబట్టి, సర్క్యులేషస్ ద్వారా అటువంటి పరిష్కారానికి నిర్దిష్ట ప్రక్రియ ఏదీ నిర్దేశించబడలేదు. అయితే, చలామణి ద్వారా తీర్మానం ఏకగ్రీవంగా ఉండాలనే నిబంధన ఉంది. ఈ తీర్మానాన్ని చలామణి ద్వారా ఓడించడానికి ఒక అసమ్మతి కూడా సరిపోతుందని, చలామణి ద్వారా తీర్మానంలో ఒక్క అసమ్మతి కూడా వ్యక్తమైతే ధార్మిక పరిషత్ తప్పనిసరిగా సమావేశం నిర్వహించాల్సి ఉంటుందన్నారు.

27. ప్రస్తుత కేసులో ప్రతివాదుల విషయానికి వస్తే ధార్మిక పరిషత్లో ప్రస్తుతం నలుగురు సభ్యులు, గౌరవ దేవాదాయ శాఖ మంత్రి, రెవెన్యూ ముఖ్య కార్యదర్శి, దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్, టిటిడి కార్యనిర్వహణాధికారి మొదలైనవారు ఉన్నారు.

28. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఎం.పిచ్చయ్య వాదన ఏమిటంటే టిటిడి కార్యనిర్వహణాధికారి సంతకం లేకపోవడం వల్ల ధార్మిక పరిషత్ ఏకగ్రీవ నిర్ణయం తీసుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ధార్మిక పరిషత్ సభ్యులెవరూ అసమ్మతి వ్యక్తం చేయనంత కాలం, సర్క్యులేషన్ ద్వారా చేసిన తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా పరిగణించాలని దేవాదాయశాఖ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ పేర్కొన్నారు.

29. ధార్మిక పరిషత్ సమావేశాల నిర్వహణకు విధివిధానాలను నిర్దేశించే 13 నుంచి 22 వ నిబంధనల్లో కనీస కోరం, మెజారిటీ ద్వారా నిర్ణయాలు తీసుకోవాల్సిన అవసరాన్ని నిర్దేశించారు. వివిధ కారణాల వల్ల కొందరు సభ్యులు అన్ని సమావేశాలకు హాజరు కాలేకపోతున్నారు. ఈ ఆచరణాత్మకతను దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఒక సమావేశం చెల్లుబాటు అవుతుందని మరియు అటువంటి సమావేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయం సంబంధిత వారందరికీ కట్టుబడి ఉంటుందని, కనీస సంఖ్యలో సభ్యులు హాజరైతే, సాధారణ నియమం. సర్క్యులేషన్ ద్వారా పరిష్కారం విషయంలో, తీర్మానం సభ్యులందరికీ పంపిణీ చేయబడుతుంది కాబట్టి, అటువంటి ఆచరణాత్మక ఇబ్బందులు తలెత్తవు. ఆ ప్రక్రియలో తీర్మానాన్ని ఏ సభ్యుడికి పంపలేదనే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. అంతేకాక, చలామణి ద్వారా ఒక తీర్మానంలో ఏకాభిప్రాయం అవసరం, మెజారిటీ ఏకాభిప్రాయం లేదా నిర్ణయానికి ఎటువంటి వెసులుబాటు లేదు. అందువల్ల ధార్మిక పరిషత్ రూల్స్ లోని రూల్ 23 ప్రకారం ఏకగ్రీవ తీర్మానం చేయాలంటే ధార్మిక పరిషత్ సభ్యులందరూ ఆ తీర్మానానికి ఆమోదం తెలపాల్సి ఉంటుంది. ఈ తీర్మానానికి సభ్యులందరూ సానుకూలంగా ఆమోదం తెలపకపోతే తీర్మానం ఏకగ్రీవం కాదని భావించాల్సి ఉంటుంది.

30. ధార్మిక పరిషత్ చైర్మన్ ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నందున, ఈ నిర్ణయాన్ని రూల్ 4 కింద నిర్ణయంగా పరిగణించాల్సి ఉంటుందని ప్రభుత్వ ప్లీడర్ వాదించడానికి ధార్మిక పరిషత్ నిబంధనల్లోని రూల్ 4 పై ఆధారపడారు. ఆ రూల్ 4 ఇలా ఉంది.

> "ట్రస్ట్ బోర్డుల ఏర్పాటు మరియు మరేదైనా అత్యవసర విషయాలకు సంబంధించి ధార్మిక పరిషత్ యొక్క విధులను నిర్వహించడానికి ధార్మిక పరిషత్ చైర్మన్ కు

అధికారం ఉంది మరియు తదుపరి సమావేశంలో ఆమోదం కోసం ధార్మిక పరిషత్ ముందు ఉంచండి".

31. చైర్మన్, తీవ్రమైన, విపత్కర పరిస్థితుల్లో నిర్ణయం తీసుకుని, ఆ తర్వాత నిర్ణయాన్ని ధార్మిక పరిషత్ ఆమోదం కోసం ఉంచినప్పుడు మాత్రమే ఈ నిబంధన అమల్లోకి వస్తుంది. ప్రస్తుత సందర్భంలో ఆ తీర్మానాన్ని ధార్మిక పరిషత్ చేసింది. తీర్మానంలో చైర్మన్ ఆమోదం ఉంటే రూల్ 4 కింద తీర్మానాన్ని తీసుకురావడానికి వీల్లేదు. అటువంటి వివరణ ఏదైతేనేం, రూల్ 23 ప్రకారం ధార్మిక పరిషత్ సభ్యులందరి మధ్య ఏకాభిప్రాయం అవసరమని అర్థం అవుతుంది. ఈ వాదనను అంగీకరించలేం.

32. ఈ పరిస్థితుల్లో రిట్ పిటిషన్ను అనుమతించి, 12.06.2021న ఆర్సీ నెం.డీపీసీఎల్/COE25030(31)/152021 ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా రెండో ప్రతివాదిగా ఉన్న ధార్మిక పరిషత్ తీర్మానాన్ని కొట్టివేసి, చట్టం, నిబంధనలకు అనుగుణంగా పునఃసమీక్షించి తీర్మానాలు ఆమోదించే అధికారం ధార్మిక పరిషత్కు ఉంటుంది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయటమైనది.

జస్టిస్.ఆర్.రఘునందన్రావు

16.07.2021

ఆర్జేఎస్..

గమనిక: నేడే సిసిని జారీ చేయండి

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెం.12609 ఆఫ్ 2021

16.07.2021

.

ఆర్జేఎస్..

గమనిక: ఈ రోజే సిసిని జారీ చేయండి.